

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/128/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116202016
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1116202016.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: OTK - SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 36 326 291, Černyševského 10, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Vačokom, Vazovova 9/A, Bratislava, proti žalovanej: Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, Bratislava, o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 08.01.2018, č.k. 25C/12/2016-209, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nepriznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu zo dňa 01.02.2016, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplataenia sumy 755.353,50 eura titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Dôvodil, že žalobca si ako platiteľ dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) uplatnil nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eura. Daňový úrad Žilina, po vykonaní kontroly, vydal dňa 20.08.2014 protokol č. XXXXXXXX/X/XXXXXXX/XXXX (ďalej len „protokol zo dňa 20.08.2014“) so záverom, že žalobcovi nevznikol nárok na nadmerný odpočet DPH, keď mu vznikla daňová povinnosť v sume 22,12 eura. Správca dane vydal následne dňa 10.10.2014 rozhodnutie č. XXXXXXXX/X/XXXXXXX/XXXX (ďalej aj ako „rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014“), ktorým mu za zdaňovacie obdobie júl 2013 nepriznal nadmerný odpočet DPH v sume 77.697,88 eura a vyrubil mu vlastnú daňovú povinnosť na DPH v sume 22,12 eura. Žalobcovi na základe uvedeného rozhodnutia vznikla povinnosť zaplatiť rozdiel dane na úhradu v sume 94,10 eura. Na odvolanie žalobcu Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „Finančné riaditeľstvo“) rozhodnutím zo dňa 08.01.2015, č. XXXXXXXX/X/XXXX/XXXX (ďalej aj ako „rozhodnutie Finančného riaditeľstva zo dňa 08.01.2015“), zrušilo rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 a vec mu vrátilo na ďalšie konanie a rozhodnutie. Následne Daňový úrad Bratislava v konaní vedenom pod č. XXXXXXXX/X/XXXXXXX/XXXX/CibE, rozhodol, že rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 je 0 eur a priznal žalobcovi nadmerný odpočet DPH v sume 77.697,88 eura. Vychádzajúc z týchto skutočností mal žalobca za to, že v dôsledku záverov kontroly a rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 mu bol neoprávnene zadržaný nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 a on stratil možnosť disponovať s týmito finančnými prostriedkami, čo malo za následok vznik škody. Jej výšku ustálil sumou 755.353,50 eura, vychádzajúc pritom zo znaleckého posudku č. 02/2015 znalkyne v odbore Ekonomia a manažment Ing. W. V., v ktorom znalkyňa vyčíslila škodu za obdobie od 25.09.2013 do 13.03.2015. Žalobca požiadal žalovanú listom zo dňa 20.07.2015 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, na ktorý žalovaná reagovala oznámením, že jeho

nárok považuje za neopodstatnený pre nesplnenie podmienok náhrady škody voči štátu. Podľa mienky žalobcu by mu škoda nevznikla nebyť neoprávneného zadržania finančných prostriedkov na základe nezákonného postupu a rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014.

2. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že Daňový úrad Žilina vykonal u žalobcu kontrolu na zistenie oprávnenosti jeho nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH alebo jeho časti za zdaňovacie obdobie júl 2013 podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z.z.“). Podľa záverov protokolu zo dňa 20.08.2014 žalobca uplatnením práva na odpočet DPH a odpočítaním tejto dane z prijatých faktúr č. XXXXXX, č. XXXXXX, č. XXXXXX a č. XXXXXX zo dňa 19.07.2013 za deklarovaný nákup stroja Lis CBJ 1000 a príslušných troch foriem porušil § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z., čo malo za následok, že mu nevzniklo právo na nadmerný odpočet DPH, pretože dodanie uvedeného stroja sa reálne neuskutočnilo. Žalobcovi tak nevzniklo právo na odpočet DPH, pretože mu nevznikla daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z. Správca dane dospel k záveru, že obchodné transakcie deklarované vo faktúrach predložených ku kontrole za júl 2013 sa neuskutočnili, keďže išlo len o fakturačný obchod bez reálneho plnenia. Daňový úrad Žilina preto rozhodnutím zo dňa 10.10.2014 vyrubil žalobcovi ako platiteľovi DPH podľa § 68 ods. 5 a 6 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) rozdiel na DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.720 eur, nepriznal mu nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eura a vyrubil mu vlastnú daňovú povinnosť na DPH v sume 22,12 eura. Na odvolanie žalobcu Finančné riaditeľstvo rozhodnutím zo dňa 08.01.2015 zrušilo rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 a vec vrátilo na ďalšie konanie a rozhodnutie. Následne Daňový úrad Bratislava rozhodnutím č. XXXXXXXX/XXXXXX/XXXX/CibE zo dňa 13.02.2015 určil žalobcovi rozdiel dane v sume 0 eur a priznal mu nadmerný odpočet na DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eura. Nadmerný odpočet priznaný vo vyrubovacom konaní predstavoval potom 77.625,90 eura.

3. Vychádzajúc zo znaleckého posudku č. 02/2015 znalkyne Ing. W. V. súd prvej inštancie zistil, že v dôsledku nesprávneho rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2004 a následného zadržania finančných prostriedkov z nadmerného odpočtu DPH do dňa 13.03.2015 vznikla žalobcovi priama škoda v sume 575.863,50 eura, ktorá pozostávala z odmeny za právne služby v sume 815,66 eura, cestovných výdavkoch v sume 819,70 eura, pokút za nedodržanie zmlúv, ktoré žalobca uhradil spoločnosti B & K-SK, spol. s r.o. v sume 243.600 eur, spoločnosti HEDONIA, s.r.o. v sume 10.350 eur a spoločnosti SDO Group, spol. s r.o. v sume 74.576,32 eura, pričom na úrokoch a poplatkoch zaplatil ČSOB, a.s. sumu 501,82 eura. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo i vyčíslenie ušlého zisku žalobcu za rok 2014 v sume 151.590 eur a za rok 2015 v sume 27.900 eur.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že žalobca sa domáhal voči žalovanej náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom finančných orgánov a nezákonným rozhodnutím Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“); označené rozhodnutie malo potvrdiť a deklarovať nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že žalobcovi nebola včas a v súlade s ustanoveniami zákona č. 220/2004 Z.z. vyplatená vratka DPH. Žalobca súčasne namietal i postup Daňového úradu Žilina pri začatí daňovej kontroly a nesprávnosť zistení, ku ktorým vykonanou kontrolou dospel. Z takto vymedzených skutkových tvrdení žalobcu konajúci súd vyvodil, že žalobca konštruoval svoj nárok na náhradu škody ako nárok vyplývajúci z nezákonného rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014. Predmetné rozhodnutie totiž vychádzalo z daňovej kontroly zameranej na zistenie oprávnenosti nároku žalobcu na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013, o výsledku ktorej vyhotovil Daňový úrad Žilina dňa 20.08.2014 protokol. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti zdôraznil, že daňová kontrola u žalobcu začala dňom uvedeným v oznámení o daňovej kontrole zo dňa 07.10.2013, pričom bola zameraná na zistenie oprávnenosti nároku žalobcu na vrátenie nadmerného odpočtu DPH; oprávnenie daňového úradu vykonať daňovú kontrolu vyplývalo z ustanovení § 44 a nasl. zákona č. 563/2009 Z.z. V jej rámci vykonal správca dane fyzickú obhliadku predmetu zdaniteľných obchodov (zariadenia Lis CBJ 1000, prevádzkových priestorov spoločnosti B & K - SK, spol. s r.o.) a zistiť, že výroba na zariadení neprebíhala, daňový subjekt nevladil žiadne prevádzkové, ani skladové priestory a nemal ani zamestnancov, dospel k záveru, že k dodaniu zariadenia lisu a troch príslušných foriem nedošlo, a teda žalobca uskutočnil pohyb tovaru, z ktorého si uplatňoval DPH, len fakturačne, s cieľom získať daňovú výhodu. Na základe týchto zistení súd prvej inštancie konštatoval, že Daňový úrad Žilina ako orgán štátnej správy vykonával správu daní zameranú na správne zistenie dane, zabezpečenie jej

úhrady, ako aj na rozhodovanie o právach a povinnostiach daňových subjektov. Tým, že Daňový úrad Žilina začal daňovú kontrolu na zistenie skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane, začal v zmysle § 58 ods. 1 písm. b) zákona č. 563/2009 Z.z. daňové konanie. V jeho priebehu uskutočnil miestne zisťovanie, vyžiadal si informácie od iných daňových subjektov a dospel ku zisteniam, ktoré posúdil v intenciách zákona č. 222/2004 Z.z. Považoval za zrejmé, že pri rozhodovaní o vlastnej daňovej povinnosti žalobcu vychádzal Daňový úrad Žilina z daňovej kontroly u žalobcu, v rámci ktorej zhromažďoval podklady a informácie, ktoré následne hodnotil a právne posudzoval. Išlo teda o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia v daňovom konaní, ktorú nemožno považovať za nesprávny úradný postup v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z.z.; prípadné nesprávnosti, či vady pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodnutie by sa prejavili práve v obsahu rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 a z hľadiska zodpovednosti štátu by mohli byť hodnotené len podľa § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. podľa kritérií vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci.

5. Súd prvej inštancie následne uviedol, že správu daní, ako aj práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb v súvislosti so správou daní upravuje zákon č. 563/2009 Z.z. a v jeho zmysle možno v daňovom konaní ukladať povinnosti alebo priznávať práva len rozhodnutím, vydaným na základe a podľa tohto zákona. Rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, ktoré žalobca označil za nezákonné a z ktorého si uplatňoval nárok na náhradu škody, bolo vydané v daňovom konaní, pričom išlo o rozhodnutie prvostupňové, o vyrubení rozdielu dane, nepriznaní nadmerného odpočtu DPH a o vyrubení vlastnej daňovej povinnosti žalobcovi. Žalobca využil právo napadnúť predmetné rozhodnutie odvolaním (ako riadnym opravným prostriedkom v daňovom konaní), o ktorom Finančné riaditeľstvo rozhodlo dňa 08.01.2015 tak, že rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 zrušilo a vec vrátilo na ďalšie konanie. Finančné riaditeľstvo teda zrušilo rozhodnutie daňového úradu v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku, t.j. zrušilo neprávoplatné rozhodnutie prvostupňového finančného orgánu. Zrušené rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 potom nemalo charakter nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Súd prvej inštancie súčasne konštatoval, že označené rozhodnutie správcu dane nemohol považovať ani za rozhodnutie v zmysle § 6 ods. 3 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré predstavuje výnimku z ustanovenia odseku 1 citovaného zákona, pretože nebolo predbežne vykonateľné.

6. V súvislosti s rozšírením základu žalobcom uplatnených nárokov o námietky týkajúce sa dĺžky trvania daňovej kontroly, ktorá mala oddialiť povinnosť správcu dane vyplatiť žalobcovi vratku DPH, duplicity a časových odstupov niektorých úkonov počas daňovej kontroly, čo malo podľa žalobcu viesť k porušeniu § 3 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. súd prvej inštancie konštatoval, že po vyslovení predbežného právneho názoru vo veci žalobca vyvodzoval nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu daňového úradu spočívajúceho v povinnosti postupovať v daňovom konaní bez zbytočných prieťahov. Žalobca však nekonkretizoval obdobia, v ktorých sa mal daňový úrad dopustiť zbytočných prieťahov a neoznačil ani, ktorými konkrétnymi úkonmi mal porušiť povinnosti uložené mu zákonom. Keďže konštantná judikatúra súdov vo veci zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je postavená na konkrétnom posúdení určitého postupu alebo nečinnosti konkrétneho orgánu štátu, len všeobecné a neurčité tvrdenia žalobcu o nešpecifikovanom postupe alebo nečinnosti orgánu štátnej správy nemohli požívať ochranu. Konkretizáciou nečinnosti daňového úradu by žalobca naplnil svoju povinnosť tvrdenia o tom, v dôsledku čoho mu bola spôsobená ním uplatnená majetková škoda. Napokon, objasnením majetkovej škody a javových súvislostí jej vzniku žalobca naplňoval povinnosť tvrdiť príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom majetkovej škody, o to viac keď obvyklým následkom nečinnosti orgánu štátu, resp. zbytočných prieťahov v jeho konaní, býva vznik nemajetkovej, a nie majetkovej škody. Následne súd prvej inštancie uzavrel, že Daňový úrad Žilina realizoval a ukončil daňovú kontrolu riadne, pričom rozhodnutie zo dňa 10.10.2014 vydal v lehotách stanovených daňovým poriadkom, ktoré okolnosti nepopieral ani žalobca.

7. Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., na vyvedenie ktorej je potrebné kumulatívne, t.j. súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, keď nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, ani nesprávneho úradného postupu orgánu finančnej správy, a tým ani vznik škody v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Posúdiac nárok žalobcu podľa ustanovení článku 46 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej

republiky, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., § 79 ods. 1, 2, 6 zákona č. 222/2004 Z.z., ako aj podľa § 3 ods. 2, § 63 ods. 9, 10, § 72 ods. 1, 3 a 7 zákona č. 563/2009 Z.z. žalobu o náhradu škody ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a v konaní plne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnej výške.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Uviedol, že základ jeho nároku spočíva v tom, že si uplatnil nadmerný odpočet DPH za obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eura, pričom k jeho vráteniu pristúpil daňový úrad dňa 13.03.2015, hoci v zmysle ustanovenia § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. ho mal vyplatiť už dňa 25.09.2013. V dôsledku porušenia tejto povinnosti sa dostal do platobnej neschopnosti, vznikli mu cestovné náklady, výdavky na trovy právneho zastúpenia, utrpel ušlý zisk, t.j. vznikla mu škoda, špecifikovaná v znaleckom posudku č. 02/2015. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho nárok na náhradu škody ako nedôvodný, dospejúc k záveru, že nepreukázal nesprávny úradný postup Daňového úradu Žilina, s ktorým názorom sa žalobca nestotožnil, považujúc ho za príliš formalistický. Daňový úrad začal daňovú kontrolu, ktorá trvala nepríjemne dlhú dobu, takmer jeden rok, opakovane a v pomerne značných časových odstupoch vykonával niektoré úkony, čím oddialil povinnosť vrátiť nadmerný odpočet DPH. Žalobca síce potvrdil, že výsledky daňovej kontroly sa premietli do rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, na základe ktorého mu správca dane uložil povinnosť uhradiť sumu 22,12 eura, avšak Finančné riaditeľstvo v rozhodnutí zo dňa 08.01.2015 deklarovalo rozpory záverov daňovej kontroly, ako aj samotného prvostupňového rozhodnutia s právnym poriadkom. Podľa mienky žalobcu i následné rozhodnutie Daňového úradu Bratislava zo dňa 13.02.2015, ktoré žalobcovi určilo nadmerný odpočet DPH, jednoznačne deklarovalo, že si oprávnené uplatnil nárok na nadmerný odpočet DPH za obdobie júl 2013, a tento mu mal byť v sume 77.697,88 eura vyplatený. Nebyť svojvoľnej a nepríjemne dlhej daňovej kontroly, ktorá sa skončila nezákonným výsledkom, a následného vydania rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 žalobca by obdržal nadmerný odpočet DPH oveľa skôr a nemusela mu tak vzniknúť žiadna škoda. V tomto smere preto žalobca považoval uskutočnenie daňovej kontroly za postup, ktorého výsledky sa síce premietli do rozhodnutia daňového úradu, avšak išlo zároveň o samostatný procesný postup. Žalobca tiež podotkol, že pokiaľ by akceptoval názor súdu prvej inštancie o neexistencii nesprávneho úradného postupu, znamenalo by to, že štát by mohol v každom jednom prípade predlžovať vrátenie nadmerného odpočtu DPH účelovým začatím daňovej kontroly, čo je však v rozpore s princípmi právneho štátu a práva na dobrý výkon verejnej správy.

10. Žalobca sa nestotožnil ani so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalovaná nenesie zodpovednosť ani za nezákonné rozhodnutie, za ktoré označil rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, nakoľko toto nespĺňalo podmienku právoplatného, ani predbežne vykonateľného rozhodnutia. Podľa žalobcu v konaní nebol spor o tom, či závery daňovej kontroly a následné rozhodnutie Daňového úradu Žilina boli protizákonné, keďže z následne vydaných rozhodnutí finančných orgánov bolo zrejmé, že tieto formy činnosti boli nezákonné a výrazným spôsobom predlžili dobu vrátenia nadmerného odpočtu DPH.

11. Pokiaľ išlo o škodu, žalobca považoval za nesporné, že táto vznikla v príčinnej súvislosti s postupom a následným rozhodnutím Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, nakoľko v ich dôsledku by sa nedostal do omeškania s platením svojich záväzkov a následne do platobnej neschopnosti. Škoda v uplatňovanom rozsahu pritom vyplývala zo znaleckého posudku č. 02/2015 a pozostávala z trov právneho zastúpenia v procese kontroly a následne i v daňovom konaní, z cestovných výdavkov a z ďalšej škody. V tomto smere poukázal na to, že rozbiehal nový podnikateľský projekt a potreboval finančnú hotovosť, pričom sa spoliehal aj na finančné prostriedky, ktoré mal obdržať z vratky DPH v lehote podľa § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. Štát od neho ako od podnikateľského subjektu nemohol vyžadovať, aby disponoval určitou finančnou rezervou len pre prípad nevrátenia oprávnených finančných prostriedkov z nadmerného odpočtu DPH v zákonom predpokladanej lehote.

12. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že žalobca na jednej strane poukazoval na nepríjemne dlhú dobu daňového konania a namietal samotný výkon daňovej kontroly, pričom na strane druhej konštatoval, že

závery daňovej kontroly sa premietli do rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, ktoré bolo zrušené rozhodnutím Finančného riaditeľstva zo dňa 08.01.2015; rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 pritom nespĺňalo predpoklady nezákonnosti stanovené zákonom č. 514/2003 Z.z. Zároveň žalovaná zdôraznila, že daňová kontrola bola realizovaná v lehote stanovenej zákonom č. 563/2009 Z.z., pričom otázka zložitosti jej predmetu bola na posúdení samotného správcu dane. Z tohto dôvodu neobstála všeobecná argumentácia žalobcu o tom, že daňový úrad vykonal úkony daňovej kontroly v značných časových rozstupoch.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.05.2019 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

14. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

15. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

16. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

17. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

19. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

20. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z.z. je v súlade s článkom 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky ustanoviť podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo ich nesprávnym úradným

postupom, a to spôsobom umožňujúcim odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné, resp. nesprávnym úradným postupom. Predpokladmi pre priznanie takejto náhrady škody sú: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody; na založenie dôvodnosti zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu musia byť všetky tri základné predpoklady splnené súčasne.

21. Preskúmaním súdneho spisu sa odvolací súd plne stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa zaoberal posudzovaním dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia, ako aj nesprávneho úradného postupu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z., pričom konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.)

22. Konajúci súd správne ustálil, že pokiaľ žalobca namietal ako nesprávny ten postup Daňového úradu Žilina, ktorý u neho začal daňovú kontrolu zameranú na zistenie oprávnenosti nároku žalobcu na vrátenie nadmerného odpočtu DPH alebo jeho časti, ktorej výsledkom boli podľa mienky žalobcu nesprávne zistenia o neexistencii nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za mesiac júl 2013, a tieto následne uviedol v rozhodnutí zo dňa 10.10.2014, skutkovými tvrdeniami konštruoval nárok na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia. Skutočnosti, ktoré Daňový úrad Žilina zistil pri kontrole predložených daňových dokladov, miestnom zisťovaní a ústnom pojednávaní totiž premietol do záverov daňovej kontroly; tú ukončil nepochybne spôsobom a v lehote stanovenej v § 46 ods. 9 a 10 zákona č. 563/2009 Z.z. vydaním protokolu zo dňa 20.08.2014. Odvolací súd v tejto súvislosti udáva, že žalobca bol v zmysle § 46 ods. 8 zákona č. 563/2009 Z.z. oprávnený podať vyjadrenie k protokolu o daňovej kontrole a v ňom uviesť všetky námietky, ktorými sponchyboval tak priebeh, zistenia, ako aj následné závery tejto kontroly. Protokol o daňovej kontrole pritom nemožno považovať za daňové rozhodnutie a jeho doručenie treba vnímať len za úkon smerujúci k vyrubeniu dane alebo rozdielu dane alebo uplatneniu nároku na sumu podľa osobitných predpisov, ku ktorým dôjde až na základe príslušného rozhodnutia; ukladať povinnosti alebo priznávať práva podľa zákona č. 563/2009 Z.z. alebo osobitného predpisu možno len rozhodnutím, ktoré musí byť vydané a doručené podľa tohto zákona, ak zákon neustanovuje inak (§ 63 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z.).

23. Keďže rozhodnutiu Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 evidentne predchádzala daňová kontrola, zameraná na skúmanie dôvodnosti nároku žalobcu na vrátenie nadmerného odpočtu DPH, ktorej vykonanie patrilo v zmysle § 44 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. do kompetencie daňového úradu, a v jej rámci sa tento zameril na zabezpečenie podkladov a informácií na zistenie oprávnenosti uplatneného nároku na vratku DPH, pričom výsledkom tejto kontroly boli skutočnosti uvedené v protokole o daňovej kontrole zo dňa 20.08.2014 a tieto sa následne premietli do rozhodnutia zo dňa 10.10.2014, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi DPH v sume 22,12 eura a nepriznal mu nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013, je zrejmé, že žalobcom formálne vytykaný nesprávny úradný postup daňového úradu našiel svoje bezprostredné vyjadrenie v obsahu konkrétneho rozhodnutia daňového orgánu; nemožno ho preto označiť a hodnotiť pojmom nesprávny úradný postup tak ako má na mysli ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Pokiaľ totiž orgán štátu zisťuje podmienky a predpoklady pre vydanie rozhodnutia a za tým účelom zhromažďuje podklady, hodnotí zistené skutočnosti a tieto právne posudzuje, ide o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia; prípadné nesprávnosti, či vady pri zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavujú práve v obsahu rozhodnutia. Ani pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojim rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky jeho vydania a že v dôsledku toho je ním vydané rozhodnutie nesprávne a nemalo byť vydané, prípadne malo byť vydané v inej podobe alebo za iných okolností, nezakladá jeho nesprávny úradný postup v zmysle § 18 zákona č. 58/1969 Zb., resp. § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. (k tomu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2011, sp. zn. 6Cdo 115/2010, zo dňa 03.10.2011, sp. zn. 6Cdo 250/2010, zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 2Cdo 2/2017).

24. Vychádzajúc z týchto skutočností, súd prvej inštancie následne správne zameril dokazovanie na zistenie, či rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, od ktorého žalobca odvodzoval vznik škody (viď vyjadrenie na pojednávaní súdu dňa 13.11.2017 na č.l. 191), spĺňalo predpoklady nezákonného rozhodnutia podľa ustanovení § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z.z., pričom dospel k správne záveru, že predmetné rozhodnutie nemožno označiť za rozhodnutie nezákonné v zmysle § 6 ods. 1, resp. § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutie Daňového

úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 preskúmalo Finančné riaditeľstvo na základe riadneho opravného prostriedku žalobcu, pričom ho rozhodnutím zo dňa 08.01.2015 zrušilo a vec vrátilo na ďalšie konanie. Je teda zrejme, že k preskúmaniu a zrušeniu rozhodnutia správcu dane zo dňa 10.10.2014 došlo v rámci odvolacieho konania, v ktorom nadriadený finančný orgán preskúmaval a následne zrušil neprávoplatné rozhodnutie prvostupňového daňového orgánu. Rozhodnutie Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014 potom nemalo charakter nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko, hoci bolo zrušené, nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Označené rozhodnutie správcu dane nespĺňalo ani atribúty rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 3 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré predstavuje výnimku z ustanovenia odseku 1 citovaného zákona, pretože nebolo predbežne vykonateľné. Za vykonateľné treba pritom v zmysle § 63 ods. 10 zákona č. 563/2009 Z.z. považovať rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať odvolanie alebo ak je odvolanie prípustné, toto nemá odkladný účinok a zároveň pri ňom uplynula lehota plnenia. Proti rozhodnutiu správcu dane zo dňa 10.10.2014 bolo prípustné odvolanie (§ 72 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z.), pričom jeho včasné podanie nemalo odkladný účinok (viď poučenie na rozhodnutí na č.l. 37). V tomto smere odvolací súd len dopĺňa, že ani okolnosť, že počas konania prebiehajúceho v niekoľkých stupňoch na úseku finančnej správy došlo k zrušeniu neprávoplatného rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, nemala za následok existenciu nesprávneho úradného postupu (k tomu uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 16.06.2009, sp. zn. 25Cdo 2197/2007).

25. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal neprimeranú dĺžku daňového konania, resp. daňovej kontroly v trvaní takmer jeden rok, t.j. maximálnu dobu stanovenú v § 46 ods. 10 zákona č. 563/2009 Z.z. a v jej rámci poukazoval na neúmerne dlhé rozostupy pri opakovane uskutočnených úkonoch správcu dane, čo malo viesť k porušeniu ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z., podľa ktorého daňový úrad postupuje bez zbytočných prieťahov a s použitím najvhodnejších prostriedkov, odvolací súd udáva, že predmetnú argumentáciu žalobca uviedol a bližšie zdôvodnil prvýkrát v písomnom podaní zo dňa 24.01.2017, t.j. po prvom pojednávaní súdu vo veci. Vychádzajúc z podstatných skutkových tvrdení uvedených v žalobe a ich porovnaním s tými, uvedenými v písomnom podaní žalobcu zo dňa 24.01.2017, je zrejme, že žalobca v priebehu konania podstatne doplnil rozhodujúce skutočnosti, ktorými odôvodňoval nárok na náhradu škody, ako aj príčinnú súvislosť medzi uplatnenou škodou a nesprávnym úradným postupom; tú totiž pôvodne vyvodzoval od rozhodnutia Daňového úradu Žilina zo dňa 10.10.2014, ktorým tento nerozhodol o vrátení nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013, ako aj z nesprávneho úradného postupu, ktorý mu predchádzal (bez bližšej špecifikácie). V tomto smere však žalobca nepožiadaval o zmenu žaloby v zmysle § 140 ods. 2 C.s.p. Rovnako žalobca nepreukázal, že by v súvislosti s takto špecifikovanou argumentáciou odôvodňujúcou nárok na náhradu škody (prieťahy v konaní ako postup správneho orgánu v rozpore s § 3 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z.) požiadaval žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V zmysle ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. pritom platí, že pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Nemožno tiež opomenúť, že pokiaľ žalobca namietal prieťahy počas trvania daňovej kontroly, všeobecný súd by mohol pristúpiť k priznaniu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak by o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom (§ 9 ods. 2 citovaného zákona); v dotknutej veci neboli prieťahy v konaní konštatované žiadnym z príslušných orgánov.

26. S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré následne správne posúdil po právnej stránke uzavrúc, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., keď nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, ani nesprávneho úradného postupu orgánov finančnej správy, v príčinnej súvislosti s ktorými si uplatňoval nárok na náhradu škody. Keďže na vyvodenie zodpovednosti žalovanej za škodu musia byť splnené kumulatívne všetky predpoklady zodpovednosti, absencia čo len jedného z nich, tak ako v danom prípade, viedla správne k zamietnutiu žaloby súdom prvej inštancie. Uvedený záver nespochybnili ani skutočnosti uvádzané žalobcom v odvolaní, nakoľko nimi nepreukázal nesprávnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to, že odvolací súd nepovažoval ním uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

27. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá mala vo veci úspech, nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

28. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že vzhľadom na záver o nepreukázaní existencie prvotného predpokladu zodpovednosti žalovanej za škodu, nepovažoval za potrebné zaujať stanovisko k tej argumentácii žalobcu v odvolaní, ktorá sa týkala existencie škody, jej vzniku, ako aj jej preukázania znaleckým posudkom znalkyne Ing. W. V..

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).